

DE 'VERNIEUWING' MISLUKT

'Het Militair Gezag dient met uitsluiting van iedere andere organisatie de omroep te verzorgen. Wanneer anderen zich onverhoopt van een of andere zendingrichting zouden bedienen, dient het Militair Gezag hiertegen ten strengste op te treden. Met de voormalige bestuurders der diverse omroeporganisaties, t.w. de Avro, KRO, NCRV, Vara en VPRO, zal geen contact worden gezocht noch overleg worden gepleegd. Zonder aanzien des persoons zal eerst van hoog tot laag de zuivering worden doorgevoerd.'

Deze instructie was aan de Vertrouwenmannen onbekend gebleven en van den Broek die vurig hoopte dat *hij* de topfiguur zou worden in een naoorlogse nationale omroep, had er zich zijnerzijds niet van vergewist of de instructie de instemming had van van Boeyens opvolger Beel, minister sinds eind februari '45.

De zaak kwam in Hilversum tot een bizarre ontknoping.

Op 5 mei namen er de bestuurders van de Vara, de Avro, de NCRV en de KRO hun omroepgebouwen weer in bezit – uitzenden konden zij niet, want er was geen stroom. Op 7 mei verscheen er prof. Oranje die met die bestuurders het program voor de eerste uitzenddag vaststelde en de kennisgeving goedkeurde die zij in hun gebouwen wilden aanplakken en waar o.m. in stond dat zij 'in overeenstemming met de machtiging van de regeringscommissaris' weer aanvaardden 'de verantwoordelijkheid voor een hervatting van de uitzendingen in Nederlandse geest, zodra de mogelijkheid bestaat.' Op 8 mei evenwel arriveerde majoor van den Broek die alle omroepgebouwen vorderde en die dag tegen middernacht met inschakeling van een Canadese officier die namens de *Town Major* optrad, Vogt en enkele andere bestuursleden van de federatie dwong, het Avro-gebouw te verlaten waar zij veiligheidshalve de nacht hadden willen doorbrengen.

Onmiddellijk waarschuwde het federatiebestuur Oranje. Deze pleegde op 9 mei overleg met Gerbrandy en Beel – beide ministers deelden zijn opinie dat van den Broek te ver was gegaan. Er werd aan deze meegedeeld dat bestuurders van omroepverenigingen natuurlijk toegang moesten krijgen tot hun eigen gebouwen en dat Beel, die met Gerbrandy naar Londen zou terugkeren, op de 18de weer in Den Haag zou zijn, waar hij dan van den Broek verwachtte. Beel kwam op die 18de nog niet tot een duidelijke beslissing, wèl zei hij dat hij er weinig voor voelde, de leiding van officieren van het Militair Gezag te bestendigen en dat zijn gedachten in de richting gingen van een nieuwe leiding door een commissie van vijf burgers. Wie? Dat vernam van den Broek een week later: Oranje (voorzitter) en drie bestuursleden van de Vara, de NCRV en de KRO